

ضرورت کالیبره کردن وسایل آزمایشگاهی دامپزشکی و راهکارهای موجود

عبدالرضا نبی نژاد (DVM, Ph.D)

بخش تحقیقات دامپزشکی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان، شهرک امیر حمزه، اصفهان

پست الکترونیکی نویسنده مسؤل: Nabinejad@yahoo.com

کالیبراسیون به مفهوم ایجاد نظامی مؤثر به منظور کنترل صحت و دقت پارامترهای مترولوژیکی دستگاههای آزمون و وسایل اندازه گیری و کلیه تجهیزات آزمایشگاهی است که منتج به تطابق اندازه گیریهای انجام شده با استانداردهای جهانی میشود و در هر لحظه می نماید که صفر واقعی دستگاه کجاست؟ در یک نگاه کلی میتوان کالیبراسیون را مقایسه یک دستگاه اندازه گیری با یک استاندارد و تعیین میزان خطای این وسیله نسبت به آن و در صورت لزوم تنظیم دستگاه در مقایسه با استانداردهای مربوطه دانست.

اگرچه کالیبره کردن تجهیزات و لوازم آزمایشگاهی در ابتدای به کارگیری آنها و در لحظه ساخت پر اهمیت است، اما حصول اطمینان از کاربرد دستگاههای کالیبره در مدت فعالیت آن دستگاه، نکته ای است که باعث ایجاد اعتماد به نتیجه آزمایش شده و علاوه بر کاهش زمان تشخیص، سبب کاهش هزینه های واقعی میگردد. بدون شک، انجام کالیبراسیون میتواند در بسیاری از فرایندهای آزمایشگاهی نقش عمده ای ایفا و نتایج زیر راتامین کند:

۱- کاهش هزینه تعمیرات اتفاقی به دلیل نظارت بر عملکرد دستگاه

۲- افزایش عمر تجهیزات به دلیل کاهش مراجعات و بررسی عملکرد دستگاه توسط متخصصان

۳- کاهش مواد، قطعات و ملزومات مصرفی (که از اهمیت تعمیرات، نظارت و بازرسی را متحول سازد).

۴- کسب اطمینان از صحت نتایج پاراکلینیکی و جلوگیری از مراجعات متعدد به آزمایشگاه در جهت حفظ منافع ارباب رجوع

کالیبراسیون برای برخی دستگاهها و آزمایشات باید همواره Before use توسط اپراتور انجام شود، اما در دراز مدت و با استفاده از خدمات شرکتی خدمات کالیبراسیون نیز کالیبره شدن دستگاه لازم است. کالیبراسیون فرآیندی دوره ای است که باید نسبت به انجام آن در دوره های مشخص و معینی اقدام نمود. حتی با احتساب هزینه های مستقیم و غیر مستقیم آن (خواب دستگاه در هنگام کالیبراسیون، هزینه های اداری ارسال، هزینه های پنهان خرابی احتمالی در اثر حمل و نقل،) به دلیل حصول نتیجه واقعی و مطمئن از آزمایشات پاراکلینیکی کالیبراسیون یک اجبار است که در دراز مدت سبب افزایش بازده اقتصادی و جلب مشتری بیشتر خواهد شد. برای این منظور و ارتقاء سطح استانداردها در آزمایشهای پاراکلینیکی دامپزشکی پیشنهاد میشود:

۱- آزمایشگاههای متعدد در یک منطقه با هم به صورت شبکه ای در تماس بوده و همکار و شریک هم باشند. ۲- هر از چند گاهی حسب آزمایش و نمونه، نمونه ها به صورت مجهول در چندین آزمایشگاه تست و نتایج توسط متخصصین امین مقایسه شود تا به عملکردهایی برسد. ۳- از مراجع و رفرنسهای معتبر برای کالیبراسیون استفاده نمود و قرار داد کلی برای همه آزمایشگاهها منعقد شود. ۴- آموزش دائمی و دوره ای نیروها به صورتهای مختلف (ارائه بروشور ها، کاتالوگها و...) در برنامه کاری ۵- صنعت بیمه را در حمایت مادی حوادث و خرابی دستگاههای آزمایشگاهی بیشتر درگیر نمود

واژه های کلیدی: کالیبراسیون، راهکار، دامپزشکی

جداسازی و تشخیص نماتد آمیدوستوموم آنسریسی (A. anseris) از یک سفید قطعه پلیکان

عبدالرضا نبی نژاد (DVM, Ph.D)

بخش تحقیقات دامپزشکی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان، شهرک امیر حمزه، اصفهان

پست الکترونیکی نویسنده مسؤل: Nabinejad@yahoo.com

پرندهگان در معرض انواع پاتوژنهای پروکاریوت و یوکاریوت قرار دارند، در واقع از قوانین طبیعت این است که موجودی خلق شود و در معرض مشکلات طبیعی بتواند زندگی و ادامه حیات دهد، یکی از عفونتهای مهم پرندهگان بخصوص انواع موجود در حیات وحش آلودگی به عوامل انگلی تک یاخته یا پر یاخته است، در مطالعه حاضر وضعیت آلودگی به انگل سنگدان در یک قطعه پلیکان برای ولین بار مورد بررسی قرار میگردد؛

در تابستان گذشته یک قطعه پلیکان جوان متعلق به حیات وحش با علائم، بی اشتها، ضعف شدید، اسهال، تورم و گرفتگی و برجستگی قسمت پایین گردن ارجاع شد، در معاینات بالینی اولیه نسبت به بررسی بیماریهای خطرناک ویروسی از جمله آنفلوانزا، نیوکاسل توجه شد، لذا مقدار ۵ ml خون جهت بررسی تیتراژ شد، در عین حال به معاینه بافتیهای مخاطی اطراف منطقه حلقی و کام نرم توجه شد، که تورم شدید توام با کم خونی را نشان میداد، به این دلیل و با توجه به وسعت و عمق زیاد منقار در پلیکان سعی شد با دقت و توجه بیشتری وضعیت موجود بررسی گردد؛ و لذا با استفاده از دستکش بلند و پوشش ایمنی کامل از عمق منقار و کمی پایین تر نمونه گیری شد، که با توجه به وجود یک قطعه ماهی به طول حدود ۲۰ X ۸ cm در چینه دان و ابتدای پیش معده، این قطعه ماهی از طریق منقار خارج گردید که در نتیجه توده بسیار متراکمی از کرمهای گرد در هم پیچیده در این ماهی مشاهده شد، و به نظر میرسید که تغذیه پلیکان از ماهی آلوده به نماتد سبب بیماری شده است، لذا چند قطعه از نماتدهای زنده همراه نمونه خون جهت تشخیص به آزمایشگاه تخصصی ارسال گردید، پس از فیکس کردن انگل در مطالعه آزمایشگاهی با میکروسکوپ لوپ کرمهای بالغ گرد به اندازه ۱ الی ۴/۵ سانتی متر و وجود زائده های دندانی سه گانه در ابتدای کپسول بوکال قابل رویت بود، در بررسی کالبدگشایی پلیکان مزبور، ضایعات نکروتیک شدید در سنگدان تا ابتدای پیش معده و نفوذ حجم زیادی از کرمهای گرد به داخل و زیر لایه شاخی سنگدان به چشم می خورد، لذا با توجه به امکان ایجاد الودگی ناشی از آمیدوستوموم آنسریسی (A. anseris) در گونه های آبچر مشابه مانند غاز و اردک و وجود میزبانهای مشابه و ظاهر انگل، آلودگی به انگل Amidostomum anseris از جنس استرنجیلویید تشخیص و اقدامات درمانی و پیشگیرانه توصیه شد.

واژه های کلیدی: پلیکان، نماتد، آمیدوستوموم،